

Steder vil falde bort, saaledes at de frie Forholds Indtræden ved Udløbet af denne Lov vil blive Konsekvensen i et meget stort Antal Kommuner i Landet.

Hvad nu de stillede Ændringsforslag angaar, maa jeg i al Almindelighed sige, at jeg kan anbefale de af Udvalget og de af Flertallet stillede, medens jeg maa fraraade de af de forskellige Mindretal stillede Forslag. Hvad Ændringsforslagene under Nr. 1, 2 og 3 angaar, som jo tilvejebringer visse Ændringer med Hensyn til Nævnenes Forhold, kan jeg tiltræde dem, selv om jeg skønner, at Kravet om Bolig i Kommunen for Nævnsmedlemmer kan føre, navnlig hvad Nævnsformanden angaar, til Vanskeligheder her og dér. Kravet om Bolig i Kommunen, hvilket er ensbetydende med Kravet om nøje Kendskab til Boligforholdene indenfor Kommunen, synes mig ogsaa naturligere og med større Vægt at kunne stilles til selve Nævnsmedlemmerne end, hvor Talen er om Formanden, der væsentlig har med Sagens mere juridiske Side at gøre, som ikke paa samme Maade er knyttet til Lokalkendskab, som Forholdet er og bør være for den Viden fra de læge Medlemmers Side, som man indenfor Nævnene faar Anvendelse for. Jeg har derfor set med nogen Betænkelighed paa denne Bestemmelse. Naar jeg dog har tiltraadt den, er det i Haabet om, at der selv med denne Bestemmelse skal kunne findes i de forskellige Kommuner, der opretholder Huslejelogvningen, Personer med den fornødne Kvalifikation til at indtage Sæde som Formand i Nævnet. Men det er jo ogsaa noget, der paa Sagens videre Gang gennem den høje Rigsdag vil kunne gøres til Genstand for nærmere Overvejelse. At Nævnene ikke fremtidig lønnes, finder jeg i og for sig rimeligt. Dette Hverv maa opfattes som et kommunalt Ombud i Lighed med saa mange andre, for hvilke der ingen Lønning betales, og vi vender jo ogsaa med denne Bestemmelse tilbage til den Tilstand for Nævnenes Vedkommende, som var den gældende for de første Aar, hvori vi havde en Huslejelogvning. Kommunalbestyrelserne bevarer deres fulde Ret til at bevilde baade de fornødne Kontorholdsbeløb og Beløb til Administration, ligesom det ogsaa, hvor det væsentlige Arbejde kommer til at paahvile Formanden — hvilket muligt er Tilfældet forskellige Steder

—, bliver muligt at give den vedkommende et passende Honorar derfor. Jeg kan heller intet have at indvende imod, at Nyvalg til Nævnene ikke kræves afholdt, naar der ikke rejses Begæring derom af de Organisationer, som har Indstillingsret, eller en enkelt af dem; det er en Simplifikation af den hele Fremtidsordning.

Ændringsforslag Nr. 4 har været Genstand for Udtalelser fra samtlige ærede Ordføreres Side, og jeg skal derfor skænke dette Ændringsforslag en kort Omtale, idet jeg kan udtale, at jeg ikke nærer nogen Betænkelighed ved, at Overenskomsten mellem Ejer og Lejer fremtidig faar Gyldighed uden Nævnenes Samtykke. Jeg synes, det kan være paa Tide, at man paa dette Omraade vender tilbage til den enkeltes Ansvar, og jeg ser ikke, at der i de forhaandenværende Forhold er nogen afgørende Hindring for en saadan Tilbagevenden, idet ved ethvert nyt Lejemaals Indgaaelse Lejeforhøjelsen skal forelægges Nævnet. Jeg nærer den sikre Forvisning, at hvor aabenbar Ubillighed i Henseende til Lejekrav giver sig til Kende, dér vil ogsaa den kvalificerede Majoritet i Nævnene være til Stede til at hindre saadanne ubillige Kravs Gennemførelse. Jeg maa i denne Sammenhæng endvidere henvise til det sidste Stykke i Ændringsforslag Nr. 14, hvor det siges, at „det kan af Nævnet som Betingelse for en Opsigelses Godkendelse fastsættes, at Lejen for den paagældende Lejlighed ikke maa forhøjes uden Nævnets Samtykke“. Dette lægger en vis Bremse paa, hvad der vil kunne opnaas i Retning af Lejeforhøjelse ved nye Lejemaals Indgaaelse, og det forekommer mig, at denne Bestemmelse i høj Grad bortfjerner de Betænkeligheder, som man maaske ellers kunde nære ved Ændringsforslag Nr. 4, 2det Stykke.

Imidlertid maa jeg i Forbindelse med min Omtale af disse Overenskomster henvise til den Opmærksomhed paa den Bestemmelse, der findes i Ændringsforslag Nr. 28, hvor det hedder, at „de ved denne Lov hjemlede nye Bestemmelser i Forhold til den tidligere Lov finder Anvendelse, naar vedkommende retsstiftende Kendsgerning — derunder Opsigelser, Overenskomst om Lejeforhøjelse, Ejeres Begæring om Forhøjelse eller nyt Lejemaals Indgaaelse — er indtraadt den 5. April 1922 eller senere.“